

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 12070
Tarih: 08.03.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17/03/1981 Tarih ve 2429 Sayılı Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ve talep ederim. 08/03/2021

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Muş Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih :	09 Mart 2021	Esas No: 2/3449

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
08 Mart 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
08 Mart 2021
No: 790425
EDİSİYE ALINMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Dünya Kadınlar Günü, her yıl 8 Mart'ta eşitlik taleplerinin yükseldiği, kadınların aslında her gün süren direnişlerinin eş zamanlı haykırıldığı ve Birleşmiş Milletler tarafından da tanımlanmış uluslararası bir gün olarak kutlanmaktadır. Kadınların insan hakları çerçevesinde; siyasi ve sosyal bilincin toplum nezdinde artırılmasına, siyasi ve ekonomik alanda kazanılmış başarıların kutlanması için bir simge halinde kutlanan 8 Mart tarihsel açıdan bir direnişin sonunda yaşamını yitiren dokuma işçilerine dayanmaktadır. 8 Mart 1857'de Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentinde bir tekstil fabrikasında yaklaşık 40 bin kadın işçinin insanca yaşama koşullarının sağlanması amacıyla başlatmış oldukları grev, polisin saldırısı ve ardından işçilerin fabrikaya kilitlenmesi ile bastırılmak istenmişti. Kadın işçilerin fabrikaya kilitlenmesinin ardından çıkan yangında 129 kadın dokuma işçisi yaşamını yitirmişti.

Dünyada ses getiren bu katliamın ardından yıllar sonra İkinci Sosyalist Enternasyonal kapsamında 1910'da toplanan ve 17 ülkeden 100 kadar kadının katıldığı İkinci Uluslararası Kadın Konferansı'nda Alman sosyalist Luise Zietz, bir günün Dünya Kadın Günü olarak kutlanmasını önermiş ve öneri Clara Zetkin tarafından desteklenip kabul görmüş. Bunun üzerine düzenlenen ilk Uluslararası Kadın Günü Paris Komününün 40. yıldönümünde 18 Mart 1911'de kutlanmıştır. Her ne kadar uzun bir süre bu tarihte kutlansa da 1918'den itibaren Rusya'daki olaylara atfen Uluslararası Kadın Günü pek çok yerde 8 Mart günü kutlanmaya başlanmıştır. 3'üncü Enternasyonalde 8 Mart'ın 1922 yılından itibaren Uluslararası Kadın Günü olarak kutlanacağı ilan edilmiş ve günümüze dek sürmüştür.

Türkiye'de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ilk kez Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda alınan kararların da etkisiyle 1921 yılında kutlanmaya başlanmıştır. 1975 yılına kadar pasif bir şekilde kutlanan 8 Mart'lar, 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile yasaklanmış ve 4 yıl boyunca engellenmiştir. Bu sırada BM Genel Kurulu tarafından 1977 yılında, her üye ülkenin kendi tarihi ve ulusal geleneklerine göre yılın herhangi bir gününü Kadın Hakları ve Uluslararası Barış Günü olarak kabul etmesi kararı alınmıştır. BM'nin kutlama için herhangi bir gün belirlememiş olmasına rağmen, bugün tüm dünyada 8 Mart Dünya (Uluslararası) Kadınlar Günü olarak kutlanmaktadır.

Türkiye'de 2000'li yıllara gelindiğinde artık çok geniş katılım ve önemli taleplerle kutlanılan 8 Mart'lar, erkek egemenliği ve kadınların her alanda yaşadığı ayrımcılık, erkek şiddeti, baskı

ve hak ihlallerine karşı bir araya gelen kadınların günü olmaktadır. Türkiye’de kadınlar yıllardır verdikleri mücadeleyle Medeni Kanun ve Ceza Kanunu’ndaki ayrımcı düzenlemelerin kaldırılması, kadına yönelik erkek şiddetine karşı tedbirler içeren kanunların kabul edilmesi, üniversitelerde kadın araştırma bölümlerinin kurulması, kadın sığınakları ve merkezlerinin kurulması gibi önemli kazanımlar elde etmişlerdir. Bugüne geldiğimizde ise Türkiye’de siyasi iktidarın erkek yanlısı politikaları sonucunda kadın haklarının ve kadın kazanımlarının birçok alanda gaspı söz konusudur. Bunlara ek olarak Dünya’yı ve Türkiye’yi etkisi altına alan Covid-19 krizine karşı siyasal iktidar kadın yanlısı politikalar geliştirmemekte aksine kadınları güvencesiz çalışma koşullarına mahkûm ederek yalnızlaştırmaktadır.

Nitekim ülkemizde kadına yönelik şiddete karşı etkili bir yargı mekanizması işletilmemesi ve kadına yönelik erkek şiddetini ve ayrımcılığını önlemeye yönelik etkili ve gerçek tedbirler alınmaması Covid-19 ile beraber kadına karşı şiddet oranını arttırmıştır. Covid-19 ile beraber kadın yoksulluğu ve işsizliği de hiç olmadığı kadar artmış, güvencesiz çalışma biçimi yaygınlaşmıştır. Kadınların en önemli kazanımlarından biri olan İstanbul Sözleşmesi’nin hükümleri etkin şekilde uygulanmadığı için erkek şiddeti yaygınlaşmış ve şiddet mağduru bireyler korunmasız bırakılmıştır. Tüm bunlara rağmen kadınlar kendi yaşamları üzerinde söz sahibi olmaya ve yaşamlarından vazgeçmemeye kararlı bir biçimde mücadele etmekte ve seslerini yükseltmektedirler.

Kadınların bu ısrarlı hak mücadelesi her yıl olduğu gibi bugün de alanlarda dile getirilmekte ve taleplerin karşılanması için ortak çağrılar yapılmaktadır. Hak ve eşitlik mücadelesi bakımından BM tarafından da Dünya Kadınlar Günü adıyla anılan mücadele tarihinin sembolü 8 Mart günü, Çin, Brezilya, Rusya, Azerbaycan, Ermenistan, Küba, Ukrayna, Afganistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Moldova’nın da bulunduğu pek çok ülkede genel tatil günlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Bu bağlamda, hak ve eşitlik mücadelesinde taleplerin karşılanması için baskıya, sömürüye ve şiddete karşı seslerin yükseldiği bugün, dünyanın hemen her yerinde mücadelenin simgesi olarak kabul görülüp kutlandığından; iş bu teklif ile 8 Mart’ın TBMM tarafından ‘Dünya Kadınlar Günü’ adıyla tatil günü olarak ilan edilmesi de kadın hakları bakımından önemli bir adım olacaktır.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği/eşitsizliği üzerinde yükselmiş olan düzenin en çok mağdur ettiği kesim kadınlar olduğu gerçeği düşünüldüğünde bu adımın kalıcılığı ve 8 Mart gününün dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi genel tatil günü ilan edilmesi kadın mücadelesi ve

haklarına destek amacıyla önemli bir gerekliliktir. Bu sebeple 8 Mart'ın Dünya kadınlar Günü vesilesiyle genel tatil günü ilan edilmesini arz ve talep ederiz.

**17.03.1981 TARİH VE 2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında “ve 1 Mayıs günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “1 Mayıs günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 8 Mart günü” ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (D) bendinde yer alan “ve 1 Mayıs günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “1 Mayıs günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 8 Mart günü” ibaresi eklenmiştir. “C) (Değişik: 22/4/2009 - 5892/1 md.) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatili ve 8 Mart Kadınların Uluslararası Birlik, Mücadele Ve Dayanışma Günü tatilidir.”

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 8 Mart Kadınların Uluslararası Birlik, Mücadele Ve Dayanışma Günü'nün resmî tatil olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.